

OULUN TEKNISEN LIIKELAITOKSEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA 2020

Oulun teknisen liikelaitoksen johtokunta 29.10.2014

Sisällys

1.	SUUNNITELMAN TAUSTA JA TARKOITUS	3
2.	SUUNNITELMAN VALMISTELU.....	4
3.	NYKYTILANNE, TOIMINNAN PERIAATTEET JA LÄHTÖKOHDAT	5
3.1	Laatupolitiikka	6
3.2	Ympäristöpolitiikka	7
3.3	Työturvallisuuspolitiikka	7
3.4	Henkilöstöpolitiikka	7
3.5	Oulun kaupungin arvot.....	8
4.	PALVELUALUEIDEN KEHITTÄMISSUUNNITELMAT	9
4.1	Ympäristön ylläpitopalvelut.....	9
4.2	Maarakennuspalvelut.....	12
4.3	Kiinteistöpalvelut.....	12
4.4	Logistiikkapalvelut	13
5.	LIKEVAIHDON KEHITYS 2013-2020	14
6.	HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS 2013-2020.....	16
7.	RISKIT JA HAASTEET OMISTAJAN NÄKÖKULMASTA	18

1. SUUNNITELMAN TAUSTA JA TARKOITUS

Oulun Kaupunginvaltuusto päättää Oulun kaupungin omistajapoliittisista linjauksista ja kehittämistavoitteista. Linjausten ja kehittämistavoitteiden pohjalta Oulun kaupungin-hallitus hyväksyy omistajapoliittisen ohjelman. Ohjelman tavoitteena on varmistaa omistajapoliittisten linjausten toimeenpano.

Voimassa oleva ohjelma sisältää omistusten kehittämiseen liittyvät keskeiset tehtävät ja toimenpiteet vuosiksi 2013 - 2016. Ohjelmassa kuvataan lisäksi ohjelman organisointi ja ohjausvastuut omistajaohjauksesta vastaavien johtajien osalta.

Omistajapoliittisen ohjelman mukaan Oulun teknisen liikelaitoksen kehittämissuunnitelma on seuraava:

”Toiminnan laajuudessa hyödynnetään henkilöstön eläköityminen ja muu vaihtuvuus. Toiminta jaetaan siten, että arvioidaan mikä osuus säilyy omana tuotantona ja mikä osuus tuotetaan markkinoilla (Kv 17.6.2013)”

Lisäksi ohjelmassa on määritelty Oulun kaupungin tavoite palvelutarpeen tuottamisen jakaantumisessa omaan ja markkinoilta ostettavaan palveluun 2014 - 2020 seuraavasti:

Infrapalvelut: Oulun Teknisen liikelaitoksen osuus 25-30 %, markkinoilta ostettavien palveluiden osuus 70 - 75 %

Ylläpitopalvelut: Oulun Teknisen liikelaitoksen osuus 60 %, markkinoilta ostettavien palveluiden osuus 40 %

Kiinteistöpalvelut: Oulun Teknisen liikelaitoksen osuus 50 %, markkinoilta ostettavien palveluiden osuus 50 %

Logistiikkapalvelujen ostojen osuudet täsmentyvät, kun kaupunkikonsernin toimintamalli ja tavoitetila on määritelty.

Omistajapoliittisessa ohjelmassa on myös määritelty tehtäväksi Oulun teknisen liikelaitoksen kehittämissuunnitelma. Tavoitteena on laatia suunnitelma liikelaitoksen toiminnan ja rakenteen muuttamiseksi omistajapoliittisen ohjelman ja määriteltyjen oman tuotannon osuuksien mukaiseksi. Kehittämissuunnitelma tehdään vuosiksi 2014 - 2020.

2. SUUNNITELMAN VALMISTELU

Suunnitelman valmistelusta on vastannut Oulun teknisen liikelaitoksen johtoryhmä: Johan Alatalo johtaja (Marko Mykkänen 31.7.2014 saakka), Heikki Tuomaala Ympäristö- ja ylläpitoyksikkö, Esa Partanen Maanrakennus- ja mittausyksikkö, Hannu Pekkala Kiinteistöhoitoyksikkö, Aarne Siivola Korjaus- ja kunnossapitoyksikkö, Olavi Kallunki Logistiikkayksikkö sekä Koneyksikkö (ovo), Petri Toppi Talous- ja hallintoyksikkö, Risto Mattila Kehitysyksikkö. Suunnitelman valmistumista on ohjannut apulaiskaupunginjohtaja Matti Matinheikki sekä Oulun kaupungin keskushallinnon omistajaohjausyksiköstä Marja Kari- niemi ja Minna Jouhten.

Oulun teknisen liikelaitoksen tulosityksiköt ovat käyneet useita keskusteluita asiakasyksiköiden kanssa sekä omistajapoliittisten linjausten että Oulun teknisen liikelaitoksen kehittämissuunnitelman valmistumisen vuosien 2013 - 2014 aikana. Näin on varmistettu asiakasyksiköiden tahtotilan toteutuminen suunnitelmassa sekä asiakasyksiköiden sitoutuminen suunnitelmaan. Henkilöstöä on informoitu omistajapoliittisten linjausten tuomista muutoksista ja suunnitelmista.

Oulun teknisen liikelaitoksen kehittämissuunnitelman hyväksyy Oulun teknisen liikelaitoksen johtokunta. Kehittämissuunnitelman edistymistä seurataan Oulun teknisen liikelaitoksen johdon katselmuksessa.

3. NYKYTILANNE, TOIMINNAN PERIAATTEET JA LÄHTÖKOHDAT

Oulun tekninen liikelaitos on Oulun kaupungin sisäinen liikelaitos. Liikelaitos perustettiin v. 2008, jolloin eri kaupungin teknisiä yksiköitä yhdistettiin yhdeksi liikelaitokseksi. Oulun teknisen liikelaitoksen nimestä käytetään lyhennettä TEKLI. Liikelaitoksen strategiset päämäärät on tehty mukailien Oulun kaupungin strategisia päämääriä. Oulun teknisen liikelaitoksen pääasiakkaita ovat Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, Oulun tilakeskus, Hyvinvointipalvelut, Liikuntapalvelut sekä Oulun Vesi. Muita asiakkaita ovat Oulun Kaupungin eri hallintokunnat ja virastot. Näiden lisäksi asiakkaita ovat myös kiinteistöjen, yleisten alueiden, liikuntapaikkojen sekä virkistysalueiden käyttäjät. Yhteistyökumppaneita ja sidosryhmiä ovat asiakkaiden lisäksi materiaalien toimittajat ja palveluiden tuottajat sekä eri viranomaistahot.

Oulun teknisen liikelaitoksen toiminta-ajatus

- Tuotamme ympäristön ylläpito-, maarakentamis-, kiinteistö- ja logistiikkapalveluita Oulun kaupungille
- Moniosaavan henkilöstön avulla reagoimme asiakkaidemme muuttuviin tarpeisiin
- Tuottamamme palvelut hyödyttävät kokonaistaloudellisesti koko kaupunkikonsernia

Oulun teknisen liikelaitoksen strategiset päämäärät

1. Oulun Tekninen liikelaitos on Oulun kaupungin halutuim työpaikka
2. Liikelaitoksen johtamiskulttuuri ja toiminta on avointa ja vaikuttavaa, organisaatio uudistuu.
3. Liikelaitoksen henkilöstö on motivoitunutta, henkilöstön työhyvinvointi on kiitettävä ja henkilöstöä kannustetaan tekemään terveyttä sekä hyvinvointia edistäviä valintoja.
4. Liikelaitoksella on tasapainoinen talous; tulorahoituksella katetaan toiminnan menot ja liikelaitos pystyy tulouttamaan omistajalleen korvauksen peruspääomasta sekä toteuttamaan omistajan asettamat tehostamistavoitteet.
5. Liikelaitoksen toimintatavat edistävät kestäväää kehitystä. Ilmastonmuutokseen sekä varaudutaan että sitä liikelaitoksen omilla toimenpiteillä ja valinnoilla hillitään.

Visio

Olemme asiakkaillemme luotettavin kumppani ja kokonaistaloudellisesti edullisin palveluntuottaja ympäristön ylläpito-, maarakentamis-, kiinteistö- ja logistiikkapalveluissa.

Motto

OIKIASTI OULULAISTA OSAAMISTA

Oulun tekninen liikelaitos on vastuullinen toimija. Vastuullisuus näkyy jokapäiväisessä työssä ja toiminnassa. Vastuullisuus on taloudellista vastuunottoa, henkilöstöstä ja ympäristöstä huolehtimista sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä. Vastuullisuus näkyy arjessa ennakoivana toimintamallina. Vastuullisuutta ohjataan laatupolitiikan, ympäristöpolitiikan, työturvallisuuspolitiikan sekä henkilöstöpolitiikan avulla.

3.1 Laatupolitiikka

1. Asiakaskeskeisyys - Asiakkaan tarpeiden tunteminen ja muuttuviin tarpeisiin reagointi ovat toimintamme lähtökohta. Pidämme jatkuvaa yhteyttä asiakkaisiimme ja kehitämme aktiivisesti palveluitamme siten, että tuotamme lisäarvoa asiakkaillemme. Mittaamme onnistumistamme asiakaspalautteilla, sisäisillä auditoinneilla, johdon katselmuksilla ja toiminnan mittareilla.
2. Henkilökunnan ammattitaito ja hyvinvointi - Panostamme ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan. Tavoitteena on työstään innostunut ja ylpeä henkilöstö. Kannustamme ja tuemme henkilöstöä kehittämään ammattitaitoaan jatkuvasti. Suunnittelemme henkilöstömme kehittämisen ja kouluttamisen painopistealueet pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden pohjalta. Henkilöstön ammattitaitoa kehitetään liiketoiminta-, moni- ja erikoisosaamisen sektoreilla. Riskinarvioinnin kautta pyrimme vähentämään työperäisiä tapaturmia ja sairauksia sekä parantamaan työpaikkojen turvallisuutta ja terveellisyyttä.
3. Läpinäkyvyys ja luotettavuus - Olemme luotettava yhteistyökumppani ja edellytämme yhteistyökumppaneiltamme samaa sitoutumista laatuun ja kestävään kehitykseen kuin itseltämme. Toimintamme perustuu kumppanuuden ja yhteistyön kehittämiseen sekä asiakkaiden että yhteistyökumppaneiden kanssa. Toimimme sovitulla tavalla ja pidämme lupauksemme. Suoritamme työt valmiiksi kerralla, sovitussa laatutasossa ja aikataulussa. Pyrimme lisäämään rakenteiden läpinäkyvyyttä ja toiminnan avoimuutta.
4. Jatkuva parantaminen - Olemme tavoitetietoisia ja tuloshakuisia. Parannamme tuottavuutta ja kilpailukykyä käyttämällä hyväksi monipuolisen osaamisemme synergiaetuja ja keskittämällä toimintaamme niihin palveluihin, joissa olemme tehokkaita. Kehitymme koko ajan.

3.2 Ympäristöpolitiikka

Tunnistamme ympäristöhaasteemme ja toimimme ennaltaehkäisevästi. Tavoitteenamme on jatkuvasti parantaa ympäristönsuojelun tasoamme asettamalla vuosittaiset tavoitteet merkittävien ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Samalla edistämme kestävästä kehityksestä ja luomme edellytykset parempaan elinympäristöön. Koulutamme henkilöstöämme ympäristöasioissa ja varmistamme, että toimittajat täyttävät vaatimuksemme. Toimimme vastuullisesti ja parannamme toimintaamme jatkuvasti.

3.3 Työturvallisuuspolitiikka

Työturvallisuuden suhteen meillä on nollatoleranssi. Panostamme työturvallisuustyössä ennalta ehkäisevään toimintaan, joka perustuu riskien arviointiin, hallintaan ja tarvittaviin toimenpiteisiin. Tarjoamme henkilöstölle turvallisen työympäristön ja varmistamme, että työympäristön riskitekijät minimoidaan. Motivoimme henkilöstöä parantamaan työturvallisuutta ja korostamme henkilöstön velvollisuutta noudattaa työturvallisuudesta annettuja ohjeita ja määräyksiä koko työyhteisön näkökulmasta. Teemme työturvallisuusasioissa yhteistyötä tarvittavien tahojen kanssa. Panostamme turvallisuuden kehittämiseen sekä työturvallisuusosaamiseemme jatkuvasti. Henkilöstömme on ammattitaitoista, työturvallisuudesta vastuullinen joukko.

3.4 Henkilöstöpolitiikka

Henkilöstöjohtamisemme on tavoitteellista ja kannustavaa. Johtaminen on tasokasta, henkilöstö voi hyvin, toiminta on vaikuttavaa ja organisaatio uudistuu. Henkilöstö on tietoinen oman yksikkönsä tavoitteista ja sitoutuu niiden toteuttamiseen. Osaamista käytetään hyväksi ja henkilöstöä rohkaistaan toimimaan myös oman yksikön tai toimenkuvan ulkopuolella. Jokaisella on myös mahdollisuus kehittyä. Esimiehet kehittävät ja ylläpitävät työntekijöidensä ammattitaitoa. Vastuu kehittymisestä on kuitenkin jokaisella työntekijällä itsellään. Viestintä on avointa ja oikea-aikaista. Jokainen työntekijä on myös tietoinen velvollisuudestaan ottaa selvää itseään ja työtään koskevista asioista. Kaikkia työntekijöitä kohdellaan oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti.

3.5 Oulun kaupungin arvot

Arvot ovat johtamisen apuvälineitä sekä yleisesti ottaen periaatteita, jotka ohjaavat jokapäiväisiä valintoja. Arvot luovat työpaikan työskulttuurin perustan ja ne ohjaavat arjen toimintaa. Arvojen sisäistäminen on tärkeää; arvoihin turvaudutaan vaikeissa valintatilanteissa.

Rohkeus:

Suhtaudumme rohkeasti ja luovasti tulevaisuuteen. Uskallamme muuttaa rakenteita ja suhtaudumme riskinottohaluun myönteisesti ja hyväksymme mahdollisen epäonnistumisen.

Reiluus:

Toimimme avoimesti ja otamme toiset huomioon sekä arvostamme kohtuullisuutta ja inhimillisyyttä. Olemme tunnettuja reilusta meiningistä.

Vastuullisuus:

Kannamme vastuuta omasta ja läheistemme hyvinvoinnista. Huolehdimme kestävästä elämäntavasta ja toimimme siten, että myös tulevilla sukupolvilla on mahdollisuus tehdä valintoja.

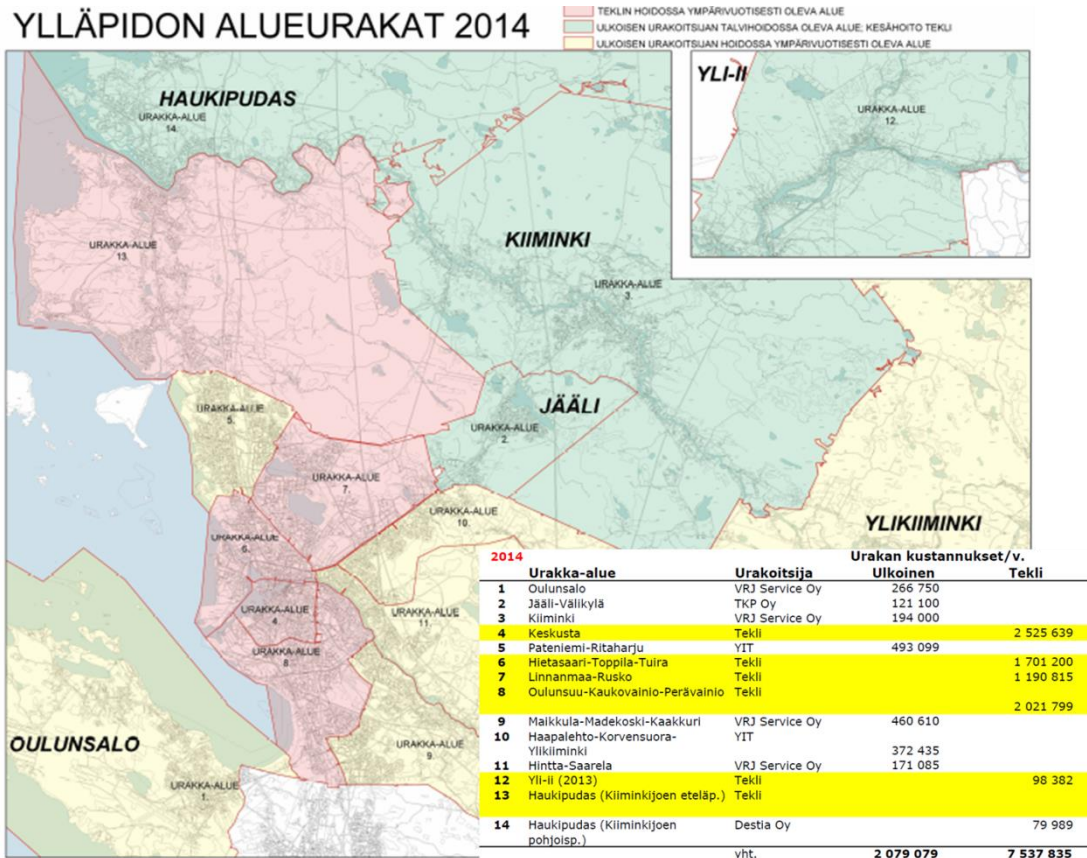
4. PALVELUALUEIDEN KEHITTÄMISSUUNNITELMAT

Palvelualueet ovat suunnitelleet omistajapoliittisessa ohjelmassa määriteltyjen oman tuotannon osuuksien pohjalta päälinjaukset seuraavien vuosien kehitykselle. Työ on tehty yhteistyössä asiakasyksiköiden kanssa.

Kehittämissuunnitelman menestyksellä läpivieminen edellyttää vielä aiempaa tiiviimpää yhteistyötä sekä asiakkaidemme ja Teknisen liikelaitoksen välillä, että liikelaitoksen sisällä eri yksiköiden kesken. Tilaaja-yksiköiden tarpeet ja tavoitteet ovat perusta liikelaitoksen toiminnalle. Tekninen liikelaitos organisoituu siten, että sisäisiä toiminnan rajoja ei ole. Henkilöstön moniosaamista kehitetään työn joustavuuden ja toimintavarmuuden edelleen parantamiseksi. Henkilöstö asennoituu työhönsä selkeästi palveluasenteella ja yhteinen päämäärä tavoitteenaan; tehty työ palvelee tehokkaasti kaupunkilaisien hyvinvointia.

4.1 Ympäristön ylläpitopalvelut

Ympäristön ylläpitopalvelut -yksikkö tuottaa katujen, teiden, kevyen liikenteen väylien, puistojen ja muiden yleisten alueiden hoitoon kuuluvia palveluja. Palvelut on jaettu maantieteellisesti eri alueurakoihin, joista on tehty tilaajaorganisaation kanssa useampi- vuotiset sopimukset. Kuvassa 1 on esitetty alueurakat vuonna 2014. Jatkossa henkilöresurssien vähentyessä alueurakoiden sopimuksia ja sopimusten laatutasoja joudutaan tarkastelemaan uudelleen. Hoitotasoluokituksia on käyty läpi yhteistyössä tilaajien kanssa ja sovittu laatutasojen muutoksista siten, että työmäärät ovat suhteessa resurssien alenemisen kanssa. Maantieteellisesti ympäristön ylläpitopalvelut keskittyvät tulevana vuosina asteittain yhä enemmän kantaOulun alueelle.

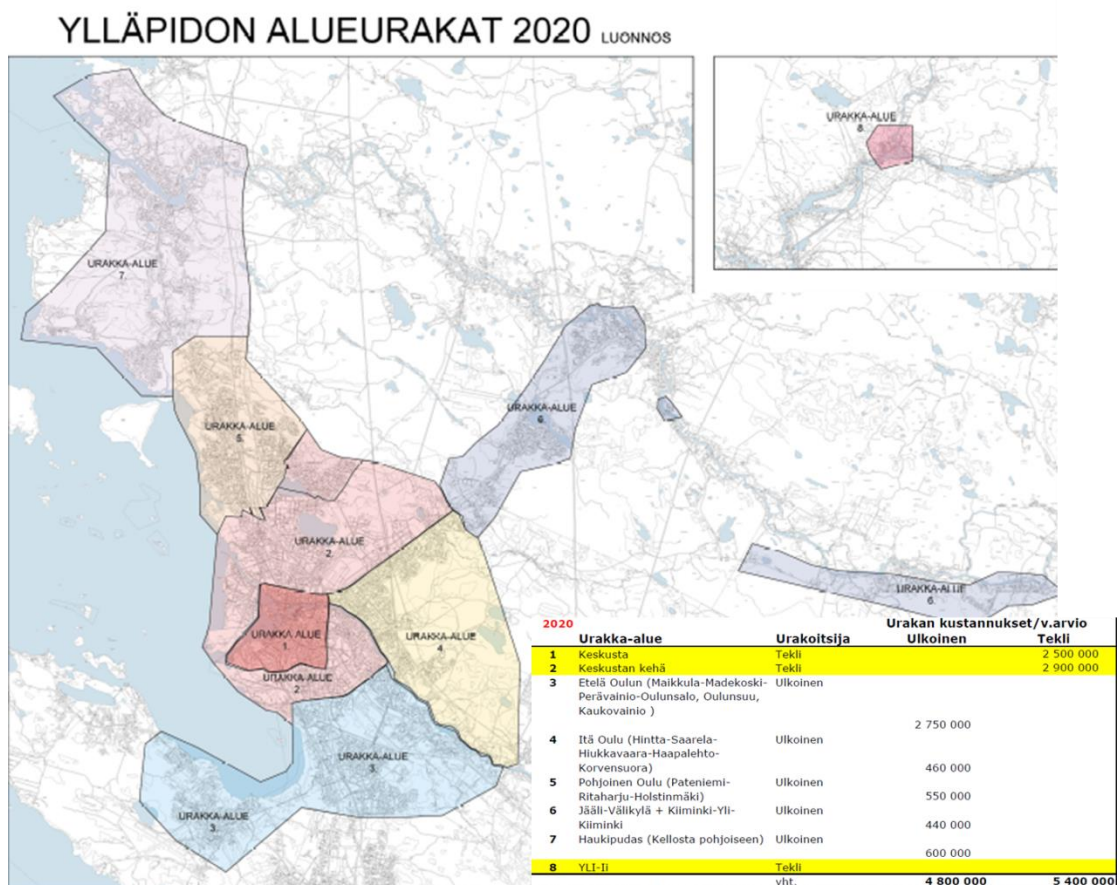
Kuva 1. Ylläpidon alueurakat vuonna 2014

Seuraavina vuosina suunniteltuja muutoksia ympäristön ylläpitopalveluiden toiminnassa ja organisoinnissa:

- Koko vesihuoltoverkoston ylläpidon toiminta ja henkilöstö siirtyy Oulun Veteen v. 2015 alusta. Vaikutus Oulun teknisen liikelaitoksen vuosiliikevaihtoon on noin -1,9 milj. €.
- Vuonna 2016 Oulunsuu-Kaakkuri-Perävainio (OKP) alueurakkaa supistetaan. Vaikutus Oulun teknisen liikelaitoksen vuosiliikevaihtoon on vuonna 2016 noin -0,4 milj. € ja 2017 noin -1 milj. €.
- Hietasaari-Toppila-Tuira (HTT) alueurakan rajat muuttuvat resurssien vähentymisen mukaisesti syksyllä 2016. Vaikutus Oulun teknisen liikelaitoksen vuosiliikevaihtoon noin -0,2 milj. €.
- Ympäristön ylläpitoyksikön palvelutuotannosta Kiimingissä luovutaan vuoden 2016 syksyllä. Ulkoliikunta-alueiden hoito toteutetaan konsultointipalveluna. Vaikutus Oulun teknisen liikelaitoksen vuosiliikevaihtoon yhteensä noin -0,5 milj. €. Kiimingissä työskennellyt henkilöstö siirtyy työskentelemään kantaOulun alueelle.

- Haukiputaan liikennealueiden hoitourakoista luovutaan vaiheittain alkaen 2018. Vaikutus Oulun teknisen liikelaitoksen vuosiliikevaihtoon on n. -1 milj. €. Henkilöstö siirtyy kanta-Ouluun.
- OKP, HTT ja LiRu (Linnanmaa-Rusko) -alueurakat muuttuvat asteittain v. 2017-2020 keskustankehä alueurakaksi.
- Oulun keskustan alueurakka säilyy entisellään.
- Haukiputaan ulkoliikunta-alueiden hoidon oman tuotannon osuutta supistetaan asteittain, siten että 2020 puolet on omana tuotantona ja puolet urakoitsijoiden tuottamana. Ulkoliikunta-alueiden hoito toteutetaan konsultointipalveluna. Vaikutus Oulun teknisen liikelaitoksen vuosiliikevaihtoon on n. -0,45 milj. €.
- Kaupunkimetsät ja leikkipaikat hoidetaan jatkossa Oulun teknisen liikelaitoksen toimesta koko Oulun alueella.

Kuvassa 2 on esitetty alueurakat yllämainittujen muutosten jälkeen vuonna 2020.

Kuva 2. Ylläpidon alueurakat vuonna 2020

Edellä mainittujen toimenpiteiden johdosta Oulun teknisen liikelaitoksen liikevaihto laskee yhteensä ympäristön ylläpitopalvelujen osalta n. -5,4 milj. euroa vuoteen 2020 mennessä.

4.2 Maarakennuspalvelut

Maarakennuspalvelut -yksikkö rakentaa ja peruskorjaa kunnallistekniikkaa ja tuottaa mittauksen ja geotekniikan palveluja.

Seuraavina vuosina suunniteltuja muutoksia maarakennuspalveluiden toiminnassa ja organisoinnissa:

- Maarakennuspalvelut keskittyy kunnallistekniikan ja katujen rakentamiseen sekä vaativiin perusparannushankkeisiin.
- Uudisrakentamisen volyymi laskee henkilöstömäärän muutoksen suhteessa.
- Maantieteellisesti maanrakentaminen keskittyy pääsääntöisesti kantaOulun alueelle. Resurssien/investointikohteiden salliessa toimintaa voi olla myös reuna-alueilla.
- Mittaus- ja geotekniikkapalveluita suoritetaan koko Oulun alueella.

Edellä mainittujen toimenpiteiden johdosta Oulun teknisen liikelaitoksen liikevaihto laskee n. -1,7 M€ vuoteen 2020 mennessä. Noin 1,5 M€ vähentymisestä kohdistuu maanrakennuksen uudisrakentamishankkeita ja 0,2 M€ mittaus- ja geotekniikkapalveluiden liikevaihtoa.

4.3 Kiinteistöpalvelut

Kiinteistöpalvelut tuottaa kiinteistönhoito- ja kunnossapitopalveluja sekä erikseen sovittavia peruskorjaushankkeita Oulun kaupungin suoraan omistamiin kiinteistöihin.

Seuraavina vuosina suunniteltuja muutoksia kiinteistöpalveluiden toiminnassa ja organisoinnissa:

- Resurssien vähenemiseen varaudutaan yhdistämällä kiinteistönhoidon ja kunnossapidon sopimukset. Kunnossapidon ja kiinteistönhoidon sopimukset yhdistetään 2014 Kiimingissä, 2015 Haukiputaalla ja 2016 koko uuden Oulun alueella.
- Hyvinvointipalveluille tuotettava sairaalalaitehuoltotoiminta siirtyy PPSHP:lle 2015 aikana.
- Peruskorjaushankkeita tehdään tapauskohtaisesti
- Resurssien vähentyessä ulkoalueiden hoito sekä puhtaanapito hankitaan pääosin ulkoisen palvelun tuottajilta.

- Hoidettavien kiinteistöjen määrä laskee resurssien poistuman suhteessa. Toiminnan volyyymi laskee arviolta n. 17% sekä liikevaihdosta että henkilöstöstä vuoteen 2020 mennessä (v. 2013 tasosta).
- Yksikön toimintaan liittyvää alihankintaa lisätään.

Edellä mainittujen toimenpiteiden johdosta Oulun teknisen liikelaitoksen liikevaihto laskee kiinteistöpalveluiden osalta n. -3,4 milj. euroa vuoteen 2020 mennessä.

4.4 Logistiikkapalvelut

Logistiikkapalvelut muodostuvat logistiikka- ja koneyksikön tarjoamista palveluista.

Logistiikkayksikkö tuottaa henkilökuljetus-, matka- sekä varastopalveluita. Koneyksikkö tuottaa korjaamo/huolto-, kone- ja autovuokraus- sekä välityspalveluja.

Logistiikkapalvelujen oman tuotannon ja ulkopuolisten ostojen osuudet täsmentyvät, kun kaupunkikonsernin toimintamalli ja tavoitetila on määritelty. Henkilöstön eläköitymisen hyödyntämisellä on kuitenkin välittömiä vaikutuksia logistiikkapalveluiden tuotantoon.

Seuraavina vuosina suunniteltuja muutoksia logistiikkapalveluiden toiminnassa ja organisoinnissa:

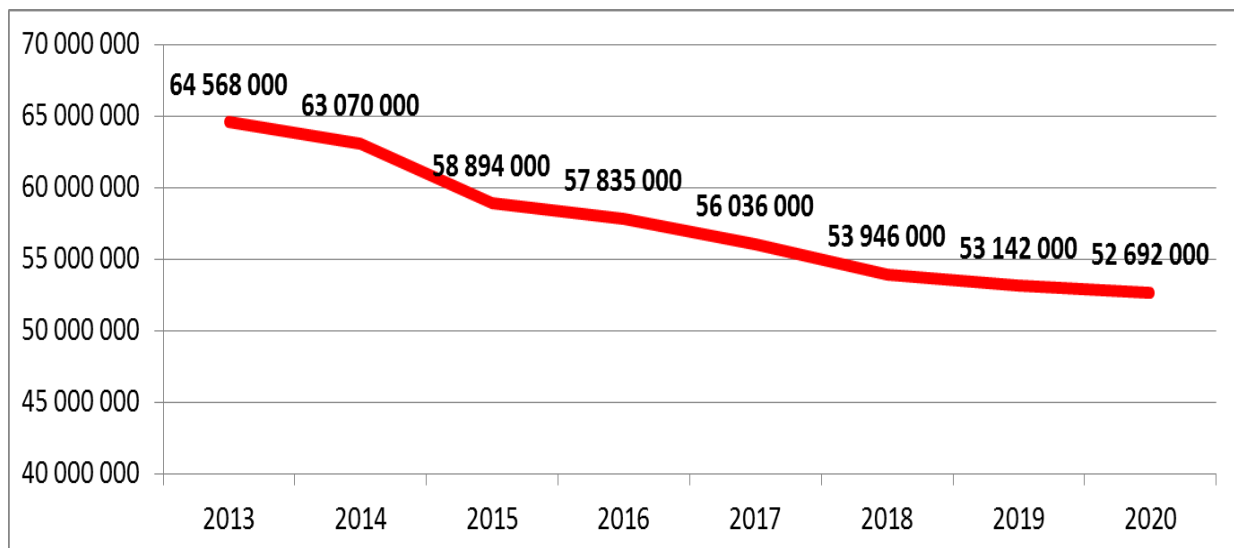
- Logistiikkayksikkö luopuu ateriakuljetuksista sekä kuljetusten operatiivisesta ohjauksesta. Vaikutus Oulun teknisen liikelaitoksen vuosiliikevaihtoon on n. 0,8 milj. euroa.
- Varaston toiminnan volyyymia lasketaan resurssien vähenemisen suhteessa. Tuotteita siirretään niitä tarvitsevien yksiköiden suorahankintaan - myös operatiivisten resurssien ja varastointitilojen osalta. Vaikutus Oulun teknisen liikelaitoksen vuosiliikevaihtoon on n. 0,6 milj. euroa.
- Teknisen liikelaitoksen käytössä olevan kaluston määrää lasketaan samalla kun kalustoa käyttävien yksiköiden toiminnan volyyymi laskee
- Oulu konsernin käytössä olevan kaluston muutos liittyy niitä vuokraavien hallintokuntien, virastojen ja laitosten palvelujen kehitykseen.
- Korjaamotoiminnan henkilöstömäärä laskee eläköitymisen ja muun poistuman johdosta vuoteen 2020 mennessä 14 henkilöä. Koneyksikön palvelut tullaan keskittämään nykyisen henkilöstön osaamisalueille ja huolto- ja korjaamopalveluiden ostopalvelun kehittämiseen 2016 alkaen.

Edellä mainittujen toimenpiteiden johdosta Oulun teknisen liikelaitoksen liikevaihto laskee logistiikkapalveluiden osalta n. -1,4 milj. euroa vuoteen 2020 mennessä. Kaupunkikonsernin toimintamalli ja tavoitetila määritellään vuoden 2015 aikana.

5. LIIKEVAIHDON KEHITYS 2013-2020

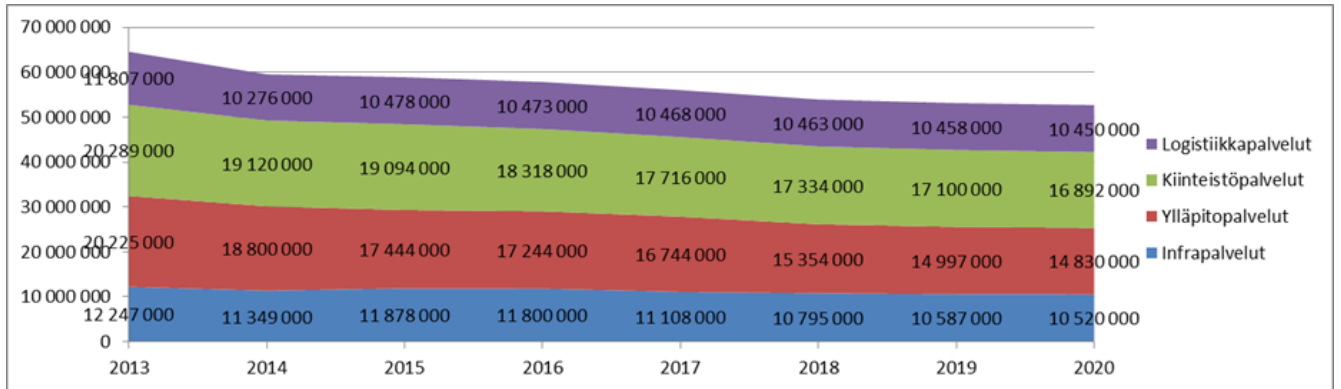
Palvelumalli 2020 toimenpiteissä Oulun tekniselle liikelaitokselle asetettiin tavoite oman tuotannon liikevaihdon tavoitteelliseksi laskuksi vuoteen 2020 mennessä noin -10 milj. euroa. Tavoite on linjassa omistajapoliittisessa ohjelmassa määriteltyjen oman ja ulkoa ostetun tuotannon osuuksien kanssa. Vuonna 2013 tulot (liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot) olivat yhteensä 64,6 milj. euroa. Kehittämissuunnitelman mukaisesti tulot olisivat vuonna 2020 noin 52,7 milj. euroa. Tulot vähenevät suunnittelukaudella 2013 - 2020 yhteensä -11,9 milj. euroa, josta logistiikkapalvelujen osuus on 1,4 milj. euroa. Logistiikkapalvelujen oman tuotannon ja ulkopuolisten ostojen osuuksia ei ole vielä tätä suunnitelmaa tehdessä tarkemmin täsmennetty.

Kuvassa 3 on esitetty Oulun teknisen liikelaitoksen liikevaihdon kehitys v. 2013-2020 edellisessä kappaleessa mainittujen toimenpiteiden ja muutosten johdosta.

Kuva 3. Omistajapoliittisten linjausten vaikutus TEKLI:n liikevaihtoon ja liiketoiminnan muihin tuloihin v. 2013 – 2020

Kuvassa 4 on esitetty edellisen kappaleen toimenpiteiden ja muutosten vaikutus Oulun teknisen liikelaitoksen eri palvelualueiden liikevaihtoon vuosina 2013-2020.

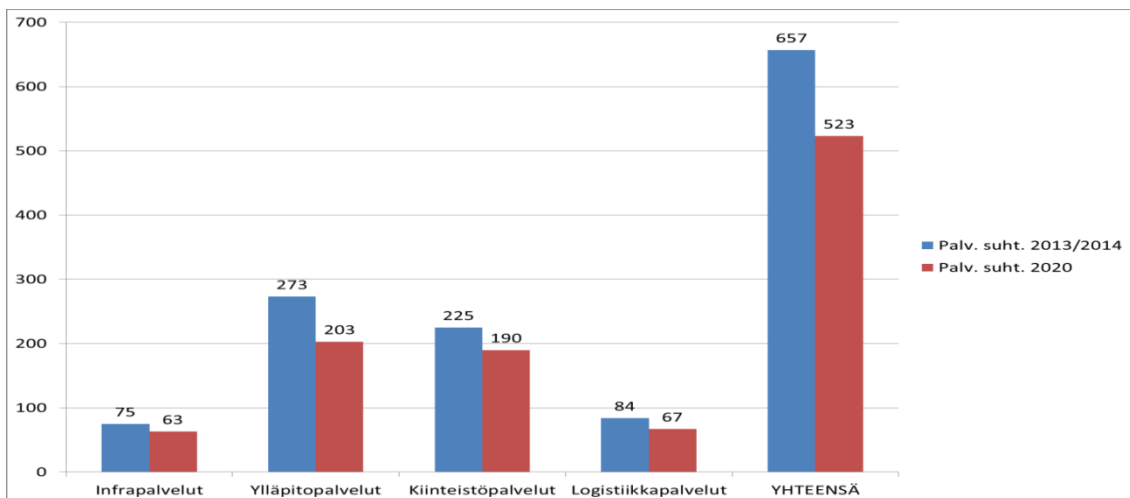
Kuva 4. Omistajapoliittisten linjausten vaikutus TEKLI:n palvelualueiden liikevaihtoon ja liiketoiminnan muihin tuloihin v. 2013 – 2020

6. HENKILÖSTÖMÄÄRÄN KEHITYS 2013-2020

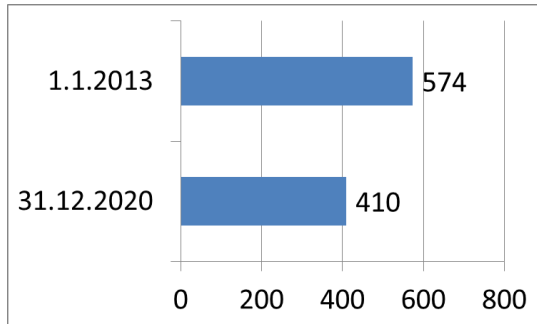
Omistajapoliittisen ohjelman mukaisesti Oulun teknisen liikelaitoksen tuotannon organisoinnissa hyödynnetään henkilöstön eläköityminen vuosina 2014-2016. Vuodesta 2017 eteenpäin rekrytointia jatketaan kulloisenkin tilanteen mukaan.

Oulun teknisen liikelaitoksen kumulatiivinen poistuma vuoteen 2020 mennessä on arviolta noin 160 henkilöä. Jotta tekninen liikelaitos pystyy vuosina 2017-2020 vastaamaan sille nyt määriteltyyn palvelutarpeeseen, on henkilöstöä rekrytoitava arviolta noin 30 työntekijää vuosina 2017-2020. Lisäksi kausiluontoista resurssivajetta paikataan suunnittelukauden aikana määräaikaisten resurssien avulla.

Kuvassa 5 ja 6 on esitetty Oulun teknisen liikelaitoksen palvelussuhteiden arvioitu kehitys palvelualueittain vuosina 2013-2020 omistajapoliittisten linjausten pohjalta. Lähtösona toimintokohtaisessa tarkastelussa on vakituksessa työsuhteessa 1.1.2014 olleiden määrät ja ei vakituksessa työsuhteessa vuoden 2013 aikana olleiden määrät. Poistuman lisäksi myös henkilöstön rekrytointi vuoden 2017 jälkeen on tarkastelussa huomioitu.

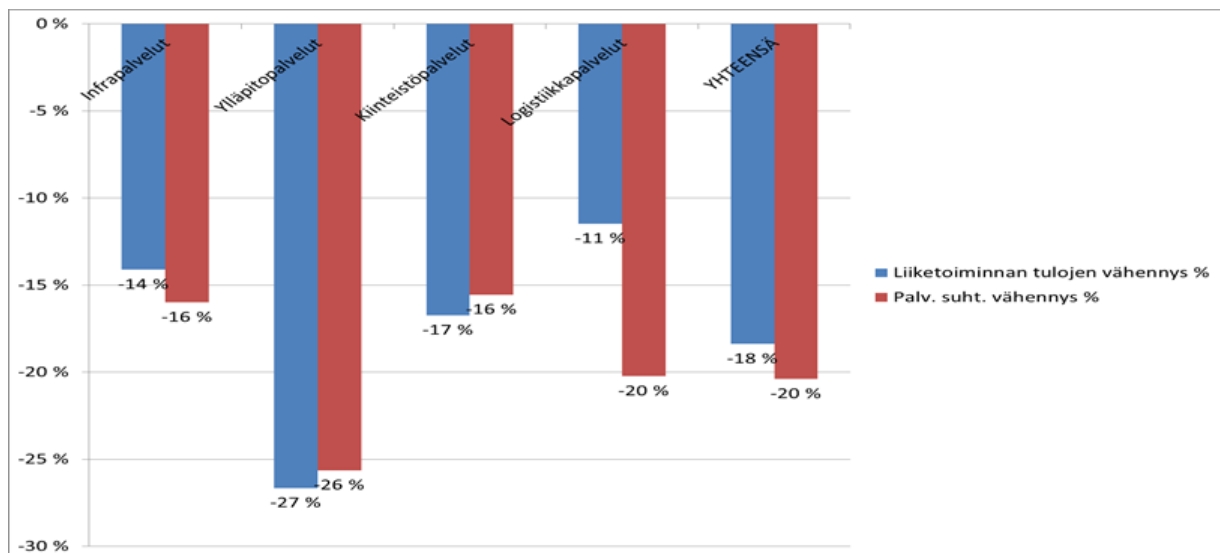

Kuva 5. Oulun teknisen liikelaitoksen palvelussuhteiden (vakituiset ja määräaikaiset työntekijät) arvioitu kehitys palvelualueittain vuosina 2014-2020.

Kuva 6. Vakituksen henkilöstön muutos 2013-2020. Palvelussuhteiden määrän muutoksessa on huomioitu 1.1.2015 Oulun Vesi-liikelaitokseen siirtyvä henkilöstö.

Liikelaitoksen toiminnan jatkuvuuden ja tuloskunnon kannalta on tärkeää, että kehittämissuunnitelman mukaiset toimet eri palvelualueilla, palvelualueiden liikevaihdon lasku sekä palvelualueiden henkilöstömäärän lasku kulkevat käsi kädessä koko kehityssuunnitelman suunnittelukauden ajan. Joustavalla suunnittelulla ja hyvällä yhteistyöllä tilaaja-organisaatioiden kanssa pystytään vastaamaan äkillisiin muutoksiin esimerkiksi tuotantorurssien määrässä. Kuvassa 6 on esitetty eri palvelualueiden liikevaihdon ja resurssien määrän vähentyminen suunnittelukauden aikana vuoteen 2020 mennessä. Tämän suunnitelman mukaan erityisiä ongelmakohtia ei ole, eikä tarvetta esimerkiksi laajamittaisiin henkilöstösiirtoihin yksiköiden välillä ole. Vapaaehtoista työkiertoa yksiköiden välillä edistetään.

Kuva 6. Eri palvelualueiden liikevaihdon ja resurssien määrän vähentyminen 2014- 2020.

7. RISKIT JA HAASTEET OMISTAJAN NÄKÖKULMASTA

Liikelaitoksen toiminnan supistaminen ja tuotannon siirtäminen ulkoisen palvelutarjoajan tehtäväksi voi sisältää kaupungin näkökulmasta niin taloudellisia, toiminnallisia kuin henkilöstöön liittyviä riskejä sekä haasteita. Oulun teknisen liikelaitoksen ja muiden kaupungin toimijoiden (erityisesti tilaajaorganisaatioiden) on huomioitava riskit ja vaurduttava niihin asianmukaisin keinoin.

Toiminnalliset riskit

- Kaupunkikonsernin joustavuus ja reagointikyky poikkeustilanteissa voivat vaarantua.
- Palvelujen toimitusvarmuudella voi olla riippuvuussuhde yleiseen alueelliseen tai valtakunnalliseen taloussuhdanteeseen.
- Kaupunkikonsernin resursseja on lisättävä yksityisten palveluntuottajien kilpailuttamiseen ja valvontaan; kokonaiskustannuksissa ei saavuteta oletettuja säästöjä.
- Palveluvolyymin laskiessa osa palvelusuoritteista joudutaan siirtämään palveluyksiköihin (mm. varastointipalvelun osalta Sosiaali- ja terveystoimeen) mikä aiheuttaa organisointitarpeita hallintokunnissa ja hetkellistä palvelutason laskua loppuasiakkaille.

Taloudelliset riskit

- Kapea-alainen sektorikohtainen kilpailuttaminen heikentää osin mahdollisuuksia järjestää kaupungin toimintaa kokonaistehokkaasti eri yksiköiden ja hallinnonalojen kesken (konsernin sisäisen synergiaedun vähentyminen).
- Toiminnan supistuessa ja liikevaihdon laskiessa kiinteiden kustannusten (mm. eläkemenoperusteisten maksujen) osuus liikevaihdosta kasvaa => palvelujen yksikköhinnat nousevat ja liikelaitoksen hintakilpailukyky heikkenee

Henkilöstöön liittyvät riskit

- Eläköitymisen ja muun poistuman hyödyntämisen aiheuttama resurssi- ja osaamisvaje syvenee, etenkin erityisosaamista / -konsultointia vaativissa tehtävissä; avainresurssien poistuminen on hankalasti paikattavissa lyhyellä aikavälillä.
- Resurssien vähenemisen johdosta keski-ikä nousee ja samanaikaisesti työn kuormitus kasvaa (tehostamistavoitteet). Sairauspoissaolojen, osa-aikaisten työkyvyttömyyksien ja KUEL -varhemaksujen määrät kasvavat.